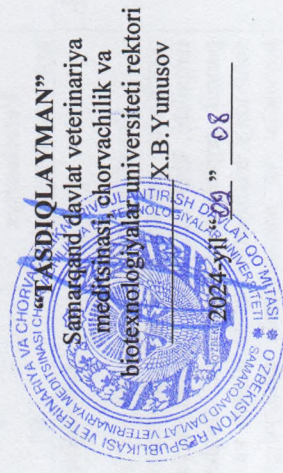

126

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

VETERINARIYA ARAXNOENTOMOLOGIYASI

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 800000 – Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi: 840000 – Veterinariya
Mutaxassislik: 70840303-Hayvonlarning parazitlar va yuqumli kasalliklari

Samarqand - 2024

Fan/modul kodi VA1206		O'quv yili 2024-2025	Semestr 2	ECTS – Kreditlar 6	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6	
1.	Fanning nomi	Auditoriya Mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Veterinariya araxnoentomologiyasi	90		90	180
2.	I. Fanning mazmuni				
<p>Fanni o'qitishdan maqsad – “Veterinariya araxnoentomologiyasi” fanini o'qitishdan maqsad magistirlarga arxnoz va entomoz kasalliklarni sodir etilishi, tarqalishi, kechishi, diagnostikasini, davolash va oldini olish va qarshi kurashish, parazit organizmlarni aniqlash, farqlash va taqqoslashi, araxnoentomologiya sohasidagi adabiyotlar ustida ishlash va ulardagi ilmiy ma'lumotlarni tahlil qilish hayvonlar va parrandalarda uchraydigan araxnoz-entomoz kasalliklariga erkin tashxis qo'yish, davolashda har xil usullarini ishlab chiqish va amaliyotga tadbiq etish bo'yicha mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi – Qishloq xo'jalik hayvonlari, parrandalarda va muiyinali hayvonlarda o'rgimchaksimonlar va hasharotlar tomonidan chiqariladigan invazion kasalliklarning qo'zg'atuvchilarining sistematikasi, morfologik tuzilishi, biologik, ekologik xususiyatlarini, kasalliklarning epizootologiyasi va patogenezini, immunitetini o'rganish, ularni davolash, oldini olish va qarshi kurashish chora-tadbirlarini takomillashtirish tomonlarini o'rgatishdan iborat.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. “Veterinariya araxnoentomologiyasi” faniga kirish</p> <p>“Veterinariya araxnoentomologiyasi” fanining umumiy tavsifi. “Veterinariya araxnoentomologiyasi” fanining maqsadi va vazifalari. Fanining tarixi, asosiy rivojlanish bosqichlari va yutuqlari, o'zbek olimlarining qo'shgan hissalari, fanning bo'limlari, qishloq xo'jalik hayvonlarida uchraydigan, araxnoz va entomoz kasalliklari turlari.</p> <p>Veterinariya araxnoentomologiyasi fanining rivojlanishiga hissa qo'shgan olimlar va bugungi o'tkazilayotgan ilmiy-tadqiqotlar.</p> <p>2-mavzu. Bo'g'imoyoqlilar. Parasitofomes turkumiga kiruvchi kanalar</p> <p>Veterinariya araxnologiyasining rivojlanish tarixi, o'zbek olimlarning qo'shgan hissalari. Parasitofomes turkumiga kiruvchi kanalarining sistematikasi, morfologiyasi, ekologiyasi, tarqalishi, keltiradigan iqtisodiy zarari.</p> <p>Iksodid, argazid va gamazod kanallari tarqatadigan va chaqiradigan kasalliklarining epizootologiyasi, patogenezini, immunitetini, klinik belgilari, patanatomi</p>					

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti “70840303- Hayvonlarning parazitlar va yuqumli kasalliklari” mutaxassisliklari uchun “Veterinariya araxnoentomologiyasi” fanidan tayyorlangan dasturga

T A Q R I Z

“O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini yanada isloh qilish chora-tadbirlari to'g'risida”gi 2017 yil 5 maydagi PQ-2959-son, “Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida” 2017 yil 27 iyuldagi PQ-3151-son va 2018 yil 5 iyundagi PQ-3775-sonli “Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risidagi” qarorlarida belgilangan vazifalar ijrosini ta'minlash maqsadida Samarqand veterinariya meditsinasi institutida “O'quv rejalar va dasturlar, fanlar mazmunini tubdan qayta ko'rib chiqish, kadrlar iste'molchilari hamda ilg'or xorijiy tajribani hisobga olgan holda magistratura yo'nalishlarining yangi o'quv-metodik komplekslarini yaratish hamda amaliyot uchun raqobatbardosh kadrlarni tayyorlashda ularning bilim va ko'nikmalarini tubdan shakllantirish belgilangan.

“Veterinariya araxnoentomologiyasi” fanining o'quv dasturi “Kadrlar tayyorlash” milliy dasturi talablaridan kelib chiqilgan bo'lib, unda fan bo'yicha magistrning bilimiga, o'quviga va ko'nikmalariga Davlat ta'lim standartlariga mos keladigan talablar qo'yilgan. Dastur asosiy qism, amaliy mashg'ulotlar va mustaqil ko'rsatmalarga, amaliyot uchun qo'llanmaga ega bo'lib, fanni o'rganishda zarur bo'lgan darsliklar va o'quv qo'llanmalari ro'yxatiga ega. Dasturga barcha araxnoz va entomoz kasalliklarni sodir etilishi, tarqalishi, kechishi, diagnostikasini, davolash va oldini olish va qarshi kurashish, parazit organizmlarni aniqlash, farqlash va taqqoslashi, araxnoentomologiya sohasidagi adabiyotlar ustida ishlash va ulardagi ilmiy ma'lumotlarni tahlil qilish hayvonlar va parrandalarda uchraydigan araxnoz-entomoz kasalliklariga erkin tashxis qo'yish, davolashda har xil usullarini ishlab chiqish va amaliyotga tadbiq etish bo'yicha mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdan iborat.

Mualliflar tomonidan tayyorlangan “Veterinariya araxnoentomologiyasi” fan dasturi Davlat ta'lim standarti, malaka talablari asosida tuzilgan.

Ushbu dastur “Ta'lim to'g'risida”gi qonun hamda “Kadrlar tayyorlash” milliy dasturini ijro etishga amaliy mos kelishini ta'kidlagan holda belgilangan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni tasdiqlashga tavsiya etaman.

Veterinariya ilmiy-tadqiqot instituti

Gelmintologiya laboratoriyasi mudiri,

(PhD) katta ilmiy xodim

zoni tasdiqlayman

Handwritten signature

J.M.Isayev

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "70840303- Hayvonlarning parazitlar va yuqumli kasalliklari" mutaxassisliklari uchun "Veterinariya araxnoentomologiyasi" fanidan tayyorlangan dasturga

TAQRIZ

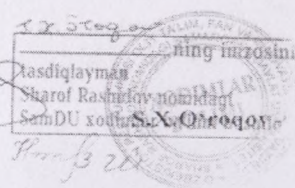
"O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini yanada isloh qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 2017 yil 5 maydagi PQ-2959-son, "Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida" 2017 yil 27 iyuldagi gi PQ-3151-son va 2018 yil 5 iyundagi PQ-3775-sonli "Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora- tadbirlar to'g'risidagi" qarorlarida belgilangan vazifalar ijrosini ta'minlash maqsadida Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetida "O'quv rejalar va dasturlar, fanlar mazmunini tubdan qayta ko'rib chiqish, kadrlar iste'molchilari hamda ilg'or xorijiy tajribani hisobga olgan holda magistratura yo'nalishlarining yangi o'quv-metodik komplekslarini yaratish hamda amaliyot uchun raqobatbardosh kadrlarni tayyorlashda ularning bilim va ko'nikmalarini tubdan shakllantirish belgilangan.

"Veterinariya araxnoentomologiyasi" fanining o'quv dasturi "Kadrlar tayyorlash" milliy dasturi talablaridan kelib chiqilgan bo'lib, unda fan bo'yicha magistrlarning bilimiga, o'quviga va ko'nikmalariga Davlat ta'lim standartlariga mos keladigan talablar qo'yilgan.

Dastur asosiy qism, amaliy-laboratoriya mashg'ulotlar va mustaqil ko'rsatmalarga, ilmiy amaliyot uchun qo'llanmaga ega bo'lib, fanni o'rganishda zarur bo'lgan darsliklar va o'quv qo'llanmalari ro'yxatiga ega. Dasturda barcha qishloq xo'jalik hayvonlari, parrandalarda va muynali hayvonlarda o'rgimchaksimonlar va hasharotlar tomonidan chiqariladigan invazion kasalliklarning qo'zg'atuvchilarining sistematikasi, morfologik tuzilishi, biologik xususiyatlarini, kasalliklarning epizootologiyasi va patogenezi, immunitetini o'rganish, ularni davolash, oldini olish va qarshi kurashish choralarini takomillashtirish tomonlarini o'rgatishdan iborat.

Ushbu dastur veterinariya sohasining Davlat ta'lim standarti, "Hayvonlarning parazitlar va yuqumli kasalliklari" mutaxassisligi malaka talablari asosida tuzilgan bo'lib, "Ta'lim to'g'risida"gi qonun hamda "Kadrlar tayyorlash" milliy dasturini ijro etishga amaliy mos kelishini ta'kidlagan holda belgilangan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni tasdiqlashga tavsiya etaman.

Sh.Rashidov nomidagi SamDU
O'simliklar fiziologiyasi va
mikrobiologiya kafedrası
professori, b.f.d.

o'zgarishlari, tashxis va qiyosiy tashxisi, davolash, qarshi kurashish va oldini olish tadbirlari. Iksodid kanalarining sistematikasi, morfologiyasi, biologik va ekologik xususiyatlari, hayvon organizmiga ta'siri va ular bilan kurashish chora-tadbirlari.

3-mavzu. Argas va gamasoid kanalari

Fors kanasi, qo'ton (otar) kanasi. Dermaninsus kanalari va ular tomonidan sodir etiladigan kasalliklarga ta'rif. Dermaninsus kanalarining tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchilarning anotomo-morfologik tuzilishi, biologik rivojlanishi, kasalliklarning epizootologiyasi, patogenezi, immuniteti, klinik belgilari, patanatomik o'zgarishlari, tashxis va qiyosiy tashxisi. Zamonaviy davolash usullari, qarshi kurashish va oldini olish tadbirlari.

4-mavzu. Acariformes turkumiga kiruvchi kanalar. Sarkoptoid (qo'tir va qichima-qo'tir) kanalari

Sarkoptoid kanalarining sistematikasi, morfologiyasi, biologik va ekologik xususiyatlari, ular chaqiradigan kasalliklar: sarcoptoz, otodektoz, demodekoz, knemidokoptoz, fors kanasi, qo'ton (otar) kanasi.

Qo'ylarning falajlanish kasalligi. Qichima-qo'tir kasalligiga ta'rif. Qichima-qo'tir kasalligini tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining anotomo-morfologik tuzilishi, biologik rivojlanishi, kasalliklarning epizootologiyasi, patogenezi, immuniteti, klinik belgilari, patanatomik o'zgarishlari, tashxis va qiyosiy tashxisi. Zamonaviy davolash usullari, qarshi kurashish va oldini olish tadbirlari.

5-mavzu. Hayvonlarning araxnoz kasalliklari diagnostikasi

Hayvonlarning araxnozlari va ular tomonidan sodir etiladigan kasalliklarga ta'rif. Araxnozlarni tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchilarning anotomo-morfologik tuzilishi va biologik rivojlanishi. Kasalliklarning epizootologiyasi, patogenezi, immuniteti, klinik belgilari, patanatomik o'zgarishlari, tashxis va qiyosiy tashxisi. Hayvonlarning araxnoz kasalliklariga tashxis qo'yishning zamonaviy usullari.

6-mavzu. Hayvonlar psoroptozi, xorioptozi va ularga qarshi kurash choralari

Hayvonlarning psoroptozi va xorioptozi haqida umumiy ma'lumotlar. Kasallikning ta'rif, tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining anotomo-morfologik tuzilishi, biologik rivojlanishi, kasalliklarning epizootologiyasi, patogenezi, immuniteti, klinik belgilari, patanatomik o'zgarishlari. Kasallikka tashxis va qiyosiy tashxisi. Zamonaviy davolash usullari, qarshi kurashish va oldini olish tadbirlari.

7-mavzu. Hayvonlar otodektozi, demodekozi va sarkoptoidozlari va ularga qarshi kurash choralari

Hayvonlarning otodektozi, demodekozi va sarkoptoidozlari haqida umumiy ma'lumotlar. Kasallikning ta'rif, tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining

anotomo-morfologik tuzilishi, biologik rivojlanishi, kasalliklarning epizootologiyasi, patogenezi, immuniteti, klinik belgilari va patanatomik o'zgarishlari. Hayvonlarning otodektozi, demodekozi va sarkoptoidozlariga tashxis va qiyosiy tashxis. Zamonaviy davolash usullari, qarshi kurashish va oldini olish tadbirlari.

8-mavzu. Hasharotlar, sistematikasi, morfologiyasi, biologik rivojlanishi va ekologik xususiyatlari

Veterinariya entomologiyasining tavsifi, tarixi va yutuqlari. Hasharotlarning umumiy tavsifi. Hasharotlar sistematikasi, morfologiyasi, biologik rivojlanishi va ekologik xususiyatlari, tarqalishi, iqtisodiy zarari. Hasharotlar bo'kalari tomonidan sodir etiladigan kasalliklar, yuqumli va yuqumsiz kasalliklarni kelib chiqishida hasharotlarning roli.

9-mavzu. Bo'kalar va ular tomonidan sodir etiladigan kasalliklar

Bo'kalar va ular tomonidan sodir etiladigan kasalliklar haqida umumiy ma'lumotlar. Kasalliklarning ta'rif, tarqalishi va iqtisodiy zarari. Kasallik qo'zg'atuvchining anotomo-morfologik tuzilishi, biologik rivojlanishi, kasalliklarning epizootologiyasi, patogenezi, immuniteti, klinik belgilari, patanatomik o'zgarishlari. Zamonaviy qarshi kurashish va oldini olish tadbirlari.

10-mavzu. Echkilarning krivelliozi

Ehki krivellioz kasalligining ta'rif. Echkilarning krivelliozini tarqalishi va iqtisodiy zarari. Kasallik qo'zg'atuvchining morfologik tuzilishi, biologik rivojlanishi, epizootologiyasi, patogenezi, immuniteti, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, tashxis va qiyosiy tashxisi. Zamonaviy qarshi kurashish va oldini olish tadbirlari.

11-mavzu. Ot, eshak va xachirlarning gastrifilyozi

Ot, eshak va xachirlarning gastrifilyozi haqida umumiy ma'lumotlar. Kasalliklarning ta'rif. Ot, eshak va xachirlarning gastrifilyozining tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining anotomo-morfologik tuzilishi, biologik rivojlanishi, kasalliklarning epizootologiyasi, patogenezi, immuniteti, klinik belgilari, patanatomik o'zgarishlari. Zamonaviy qarshi kurashish va oldini olish tadbirlari.

12-mavzu. Tualarning sefalopinozi

Sefalopinoz kasallikining ta'rif. Kasallikni tarqalishi va iqtisodiy zarari. Kasallik qo'zg'atuvchining morfologik tuzilishi, biologik rivojlanishi, epizootologiyasi, patogenezi, immuniteti, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, tashxis va qiyosiy tashxisi. Zamonaviy davolash usullari, qarshi kurashish va oldini olish tadbirlari.

13-mavzu. Zoofil chivinlar (pashshalar)

Pashshalarning umumiy sistematikasi. Pashshalarning morfologiyasi, biologiyasi, ekologiyasi, tarqalishi, kasallik chaqiruvchilari. Haqiqiy chivinlar

	4. www.veterinariy.actavis 5. www.Kodges.ru
7.	Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Kengashining 2024-yil "27"-avgustdagi "12"-sonli bayoni bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: Daminov A.S. - SamDVMCHBU, "Parazitologiya va veterinariya ishini tashkil etish" kafedra professori, veterinariya fanlari doktori; K.X.Urokov - SamDVMCHBU, "Parazitologiya va veterinariya ishini tashkil etish" kafedra assistenti, veterinariya fanlari bo'yicha falsafa doktori., PhD.
9.	Taqrizchilar: O'roqov S.X. - Sharof Rashidov nomidagi SamDU "O'simliklar fiziologiyasi va mikrobiologiya" kafedra professori, biologiya fanlari doktori. Isayev J.M. - Veterinariya ilmiy-tadqiqot instituti "Gelmintologiya" laboratoriyasi mudiri, veterinariya fanlari bo'yicha falsafa doktori., PhD.

4.	<p>VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalari; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <p>1. Azimov Dj.A., Yatusovich A.I., Yunusov X.B., Davlatov R.B., Norqobilov B.T., Djabborov Sh.A., Daminov A.S., Oripov A.O., G'afurov A.G'., Yuldashov N.E., Qurbanov Sh.X. "Parazitologiya va invazion kasalliklar". Darslik, "Fan ziyosi" nashriyoti Toshkent, 2024 yil.</p> <p>2. Haqberdiyev P.S., Ibragimov F.B. Veterinariya protozoologiyasi va araxnoentomologiyasi". O'quv qo'llanma, "Navro'z" nashriyoti Toshkent, 2020 yil.</p> <p>3. Haqberdiyev P.S., Qurbanov Sh.X. Parazitologiya fanidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari. O'quv qo'llanma, "Optima print plus" nashriyoti Toshkent, 2015 yil.</p> <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.</p> <p>5. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.</p> <p>6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.</p> <p>7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.</p> <p>8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.</p> <p>9. Ятусевич А.И. и др. Паразитология и инвазионные болезни животных. Учебник. Минск. ИВЦ Минфина. 2017 год.</p> <p>10. Denis Jacobs, mark Fox, Lynda Gibbons, Carlos hermosilla // Principles of Veterinary Parasitology // Wiley Blackwell, USA, 2016.</p> <p>Axborot manbaalari</p> <p>1. www.ziynet.uz.</p> <p>2. www.vetjurnal.uz</p> <p>3. www.lex.uz</p>

<p>(pashshalar), go'sht chivinlari (pashshalar) va yashil go'sht chivinlari (pashshalar) va ular tomonidan sodir etiladigan kasalliklarning tezkor aniqlash usullari. Davolash va oldini olish va qarshi kurashish chora-tadbirlari.</p> <p>14-mavzu. Qo'sh qanotli qon so'ruvchi hasharotlar</p> <p>Qo'sh qanotli qon so'ruvchi hasharotlarning morfologiyasi, biologiyasi, ekologiyasi, tarqalishi va ular tomonidan chaqiriladigan kasalliklar.</p> <p>So'nalar, iskaptoparlar, chivinlar, simulid va kulitsid pashshalar. Qo'sh qanotli qon so'ruvchi hasharotlar tomonidan sodir etiladigan kasalliklarning tezkor aniqlash usullari. Davolash, oldini olish va qarshi kurashish chora-tadbirlari.</p> <p>15-mavzu. Qanotsiz qon so'ruvchi hasharotlar</p> <p>Qanotsiz qon so'ruvchi hasharotlarning morfologiyasi, biologiyasi, ekologiyasi, tarqalishi va ular tomonidan chaqiriladigan kasalliklar.</p> <p>Melopagoz, mallophagoz va sipfunkulyatoz, bitlar, burgalar. Qanotsiz qon so'ruvchi hasharotlar tomonidan sodir etiladigan kasalliklarning tezkor aniqlash usullari. Davolash, oldini olish va qarshi kurashish chora-tadbirlari.</p> <p>III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p>III.1. Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</p> <p>1. Iksodid kanallari: sistematikasi, anatomo-morfologiyasi, biologiyasi va ularga qarshi kurashish chora-tadbirlari.</p> <p>2-3. Bir, ikki va uch xo'jayinli yaylov kanallari va ularga qarshi kurash chora – tadbirlari.</p> <p>4-5. Gamazoid kanallari: sistematikasi, anatomo-morfologiyasi, biologiyasi va ularga qarshi kurashish chora-tadbirlari.</p> <p>6-7. Argas kanallari: sistematikasi, anatomo-morfologiyasi, biologiyasi va ularga qarshi kurashish chora-tadbirlari.</p> <p>8. Qoramol psoroptozi kasalligining diagnostikasi, davolash, oldini olish va qarshi kurashish tadbirlari.</p> <p>9. Ot va tuya sarkoptoz kasalligining diagnostikasi, davolash, oldini olish va qarshi kurashish tadbirlari.</p> <p>10. It, mushuk va tulki notoendroz kasalligining diagnostikasi, davolash, oldini olish va qarshi kurashish tadbirlari.</p> <p>11. Qoramol demodekoz kasalligining diagnostikasi, davolash, oldini olish va qarshi kurashish tadbirlari.</p> <p>12. It demodekoz kasalligining diagnostikasi, davolash, oldini olish va qarshi kurashish tadbirlari.</p> <p>13. Otodektoz kasalliklarining diagnostikasi, davolash, oldini olish va qarshi kurashish tadbirlari.</p> <p>14-15. Hasharotlar sistematikasi, morfologiyasi va biologik rivojlanishi</p> <p>16. Echki krivelliozining diagnostikasi, davolash va oldini olish tadbirlari.</p> <p>17. Tuya sefalopinozi va shimol bug'ilarning sefenomiozining diagnostikasi, davolash va oldini olish tadbirlari.</p>
--

18-19. Qo'sh qanotsiz hasharotlar tomonidan sodir etiladigan kasalliklarning diagnostikasi, davolash va oldini olish chora-tadbirlari

20. Sifunkulyatoz va mallofagoz kasalliklarining diagnostikasi, davolash va oldini olish chora-tadbirlari.

III.II. Laboratoriya mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-2. Ixodidae oilasiga mansub kanalarining tasnifi va laboratoriya sharoitida aniqlash usullari.

3-4. Argasiidae oilasiga mansub kanalarining tasnifi va laboratoriya sharoitida aniqlash usullari.

5-6. Psoroptidae va sarcoptidae oilalariga mansub kanalarining tasnifi va laboratoriya sharoitida aniqlash usullari.

7-8. Demodecidae va knemidokiptidae oilalariga mansub kanalarining tasnifi va laboratoriya sharoitida aniqlash usullari.

9-10. Bo'g'imoyoqlilarni yig'ish, konservatsiya qilish va ulardan muzey preparatlari tayyorlash texnikasi.

Laboratoriya mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan laboratoriya mashg'ulotlarining pasportlari, ularni bajarish bo'yicha uslubiy ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi.

Laboratoriya mashg'ulotlari zarur asbob uskunalar va reaktivlar bilan jihozlangan auditoriyalarda bir guruhni ikkiga bo'lib o'tkazilishi lozim.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Transmissiv invazion kasalliklari
2. Trasmisiv bo'lmagan invazion kasalliklar
3. Zoofil pashshalar (chivinlar)
4. Go'sht pashshasi
5. Yashil go'sht pashshasi
6. Zoofil pashshalarga qarshi kurashish tadbirlari.
7. Shimol bug'ilarning sefenomiozi
8. Qo'y melofagozi
9. Otlarning qon so'ruvchilari
10. Qo'y, echki, qoramol va otlarning xorioptozlari
11. Qoramol psoroptozi
12. Qoramol xorioptozi
13. Qo'y va echki xorioptozi
14. Ot xorioptozi
15. Cho'chqa sarkoptozi
16. Tuya sarkoprozi
17. Shimol bug'ilari sarkoptozi
18. Qoramol demodekozi

19. It, mushuk va tulki notoendrozi

20. Parranda knemidokoptozi

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan fan bo'yicha internet ma'lumotlarini to'plash, ularni o'rganish, o'quv adabiyotlari yordamida referat tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

V. Ilmiy amaliyot (stajirovka).

Ilmiy amaliyot ilmiy-tadqiqot ishi va magistrlik dissertatsiyasini bajarish jarayonida amalga oshiriladi. Ilmiy amaliyot (stajirovka) magistratura mutaxassisligi bo'yicha maqsadli kasbiy ta'lim o'quv reja va dasturlarini o'zlashtirish, magistratura talabalarida ilmiy-tadqiqot kompetensiyalarini shakllantirish, ta'limni fan va ishlab chiqarish bilan integratsiyasini rivojlantirish yo'li orqali magistrlar eng yangi ilmiy-texnik rivojlanishdagi yutuqlar hamda iqtisod, fan, texnika, madaniyat va sog'liqni saqlash tarmoqlaridagi zamonaviy texnika va texnologiyalar bazasida ilmiy tadqiqot ishlari, taqozo etganda individual ilmiy izlanish va tajriba-sinovlarni o'tkazish maqsadida tashkil etiladi.

Ilmiy amaliyot (Stajirovka):

- ilmiy tadqiqot olib borish, nazariy va amaliy bilimlarni chuqurlashtirishi;
- fan, soha hamda boshqa tarmoqlardagi zamonaviy texnika va texnologiyalar bilan tanishtirishi;
- amaliy kasbiy va ilmiy-tadqiqot kompetensiyalarni shakllantirishi;
- kasbga samarali moslashuvni ta'minlashi lozim.
- Bunda ilmiy amaliyot (stajirovka)ga yo'llangan magistratura talabasi o'quv jarayoni jadvalini individual grafik asosida ham bajarishi ko'zda tutiladi. Ushbu holatda stajirovkani tashkil etish tartib-qoidolari amaldagi normativ-huquqiy hujjat (Nizom) asosida olib boriladi.

3.

VI. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari

Fanni o'zlashtirish natijasida magistr:

- araxnoentomoz kasalliklarilari qo'zg'atuvchilarning anatomo-morfologik tuzilishi, biologik rivojlanishi va ekologik xususiyatlari, araxnoentomoz kasallik qo'zg'atuvchilarni qishloq xo'jalik va boshqa hayvonlarga hamda parrandalarga yuqish yo'llari, Respublikamizda tarqalish darajasi va ulardan keladigan iqtisodiy va ijtimoiy zarari haqida **tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)**
- parazit organizmlarni aniqlash, farqlash va taqqoslashi, qo'zg'atuvchilaridan vaqtinchalik va doimiy preparatlar tayyorlash, araxnoentomologiya sohasidagi adabiyotlar ustida ishlash va ulardagi ilmiy ma'lumotlarni tahlil qilishni **bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)**
- hayvonlar va parrandalarda uchraydigan araxnoz-entomoz kasalliklariga erkin tashxis qo'yish, davolashda har xil usullarini ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak; (malaka)**